

Özofagus Darlıklarında Çıkarılabilir Stent Kullanımı

Oğuz KOÇ, Yavuz Selim SARI, Hasan BEKTAŞ, Vahit TUNALI, Hasan ÖKMEN

İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği

Özet

Amaç: Günümüzde özofagusun çok sıklıkla malign hastalıklarının palyasyonunda stentler kullanılmaktadır. Ancak çıkarılabilir stentlerin kullanıma girmesiyle birlikte birçok benign hastalığta da stent kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Bu stentlerle çeşitli selim özofagus darlıkları ve fistülleri tedavi edilebilmektedir. Çıkarılabilir stentlerin kullanım alanının kalıcı stentler kadar geniş olacağını düşünmektediriz.

Gereç ve Yöntem: Üç hastada çıkarılabilir, kendiliğinden genişleyen nitinol stent, endoskop ve fuloroskopi yardımcı ile yerleştirildi. İşlem sırasında hiçbir komplikasyon olmadı.

Bulgular: Hastaların yaşıları 48-50-54 ve üçü de erkekti. İlk hastada üst özofagus darlığında tümör vardı. Hastanın orofarinkse yakın tümörünün olması ve stentin tolerasyonundan emin olunmadığı için çıkarılabilir stent tercih edildi. Sonraki süreçte tümör ingrowth gelişimi göz önüne alınarak, stent içinden geçirilerek PEG uygulandı. İkinci hasta larinks kanseri nedeniyle opere edilmişti ve servikal özofaustaki darlığa stent uygulandı. Son hasta kardia tümörü nedeniyle opereydi, patolojide cerrahi sınır pozitifliği vardı, erken anastomoz darlığı gelişmiş ve yeniden planlanan cerrahiye köprü olması amacıyla stent uygulandı.

Sonuç: Çıkarılabilir stentler ile ilgili çalışmalar literatürde az saydadır. Öncelikle iyi huylu darlıklarda kullanılması düşünülse de kanser nedenli darlıklarda da kullanılmıştır. Çıkarılabilir stenler oldukça kolay uygulanmakta ve diğer stentler kadar da etkin olmaktadır. Hasta sayımız çalışmamıza yeni başladığımız için az olmakla birlikte ilk üç hasta bilgilerimizi vermek istedik. İllerleyen zamanlarda daha yüksek hasta sayıları ile sonuçlarımızı vermeyi düşünmektediriz.

Anahtar sözcükler: Özofajiyal darlık, retrievable stent.

Yazışma Adresi:

Dr. Oğuz Koç
Ataköy 7-8 Kısımlı, Martı-2 Daire-11 Bakırköy - İstanbul
Tel: 0212 6618128
Cep : 0 532 2765200
E-mail: oguzcoach@yahoo.com

Abstract

Retrievable stent usage in esophageal stenotic lesions

Objective: Today, a variety of stents are used to palliate for symptoms in esophageal cancer. But with retrievable stents produced in recent years, benign stenosis or fistulas of esophagus are being managed in common. We hypothesise that retrievable stent usage will be as common as the other stents.

Materials and Methods: In three patients, retrievable nitinol stents have been placed with the aid of endoscopy and fluoroscopy. No complication occurred during the procedure.

Results: The ages of three patients were 48-50-54 respectively. In the first patient, there was a stenosis in the upper segment of esophagus close to the oropharynx which was due to tumor. As to the presumption of intolerance of patient to any of stent, retrievable stent were preferred. After stent placement, PEG insertion was done through the stent because of tumor ingrowth was expected in near future. The second patient had a history of larynx surgery due to cancer and retrievable stent was placed in the cervical stenotic region. The third patient had a surgery of cardia tumor and pathology showed positive tumor cells in the anastomosis and stenosis were found endoscopically. As a bridge to the definitive surgery, retrievable stent were placed.

Conclusion: In the literature there are limited numbers of studies related to retrievable stents. Although it is used in benign stenosis in the first studies then there are several studies reporting its usage in malignant stenotic lesions. It can be placed as easily as the other stents and effectiveness of the retrievable stents remain the same as the others. In our study, the numbers of patients are so low but we will report the late results as our numbers grow.

Key words: Esophageal stenosis, retrievable stent.

Giriş

Uzun zamandır stentler inoperable özofagus kanserlerinde, trakeo-özofajiyal fistüllerde, kolon kanserlerinde, mide çıkış tikanıklıklarında ve hatta duodenal stenozlarda pasaj sağlamak için kullanılmaktadır. Çıkarılamayan ya da açıldıktan sonra yeri değiştirilemeyen bu kalıcı stentlerin uygulanması deneyim gerektirmektedir. Stent dispozisyonları veya yerinden kaymaları uygulayıcı için sorun teşkil etmektedir (1). Çıkarılabilir stentler öncelikle kanser nedenli olmayan darlıklarda ve fistül gibi lezyonların tedavisinde uygulama yeri bulmuş-

tur. Çünkü iyileşme sonrası stentin çıkarılması ve hastanın normal fizyolojik durumuna getirilebilmesine olanak sağlarlar. Ancak kanser nedenli darlıklarda da işlem sırasında bile çıkarılıp yeniden takılabilir olması veya migrasyonlarında reimplantasyonu uygulayıcıya kolaylık sağlama önemli bir avantajdır (2).

Gereç ve yöntem

Üç hastada çıkarılabilir, kendiliğinden genleşen nitinol stent, endoskop ve fluoroskop yardımcı ile yerleştirildi. İşlem standart olarak 8 saatlik açlığı takiben sedasyon altın-

da gerçekleştirildi ve uygulama sırasında hiç bir komplikasyon gelişmedi. Stentin takılması takiben 3 saat sonra su ve 6 saat sonra sıvı gıdalarla hasta beslendi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, uygulama endikasyonu kaydedildi ve en az 2 ay süre ile takipleri yapıldı.

Bulgular

Hastaların yaşıları 48-50-54 ve üçü de erkekti. İlk hastada üst servikal özofagusda tümör vardı. Hastanın orofarinkse yakın tümörünün olması, stentin tolerasyonundan emin olunmadığı ve gerektiğinde stentin çıkarılabilir olması için bu stent tercih edildi. Sonraki süreçte stent uygulanmasından 2 ay sonra, tümörün yeniden stent içine büyümesi göz önüne alınarak, stent içinden endoskopla geçirilecek PEG uygulandı. Stent çıkartılmadı. Hasta kemo-radyoterapi aldı. Halen PEG kateterinden beslenmektedir.

İkinci hasta larinks kanseri nedeniyle ope-re edilmişti, özofagusa invaze tümörü vardı ve kısmi özofagus rezeksiyonu yapılmıştı. Postoperatif dönemde servikal özofausta darlık ge-lişmişti, yutma güçlüğü vardı ve darlığın palpasyonu için stent uygulandı. Stent sonrası hastanın yutma fonksiyonu düzeldi, kilo aldı, ikinci ayın sonunda stent çıkarılmak istendi-ginde kabul etmedi ve halen 4 ayında stentli.

Son hastaya kardia tümörü nedeniyle total gastrektomi yapılmıştı. Patolojide özofagusta cerrahi sınır pozitifliği vardı, erken anastomoz darlığı gelişmiş ve yeniden planlanan cerrahiye köprü olması amacıyla stent uygulandı. Ancak preop yapılan PET CT de hastada thorax içinde patolojik lenf nodu tutulumu sap-tandı. Cerrahiden vazgeçildi. Uygulamadan yaklaşık 4 ay sonra uzak metastazları ve gelişen akciğer komplikasyonları nedeniyle hasta kaybedildi.

Ortalama işlem süresi 25-35 dakika idi. İş-lem sırasında stentler endoskopun kanalından ilerletilen biyopsi forsepsi yardımıyla yerleri değiştirilerek istenilen yerlere kolaylıkla yer-leştirildi. Hastaların ilk 2 aylık takiplerinde stent ile ilgili bir problemi gelişmedi.

Tartışma

Çıkarılabilir stentler rutin kullanıma son za-manlarda girmiştir ve bu stentlerle ilgili çalış-malar literatürde az sayıdadır. Öncelikle iyi huylu darlıkların geçici palyasyonunda kullanılması, kullanım sebebinin ortadan kalkmasını takiben stentin geri alınması düşünülmüş-sede, kanser nedenli darlıklarda da kullanılmıştır (1, 3). Çıkarılabilir stenler oldukça ko-lay uygulanmakta ve sağladıkları palyasyon diğer stentler kadar da etkin olmaktadır.

Çıkarılabilir stentlerin avantajları; işlem si-rasında stentin darlığı tam olarak yerleştirile-bilmesine olanak sağlayan yerinin değiştirile-bilmesi ya da tümüyle çıkarılıp işlemin en başından tekrarlanabilmesi, daha sonra gelişen stent migrasyonlarına müdahale edebilme ve yeniden uygun pozisyon'a getirilebilmesi, eğer endikasyon sellim hastalıksa palyasyonu takiben çıkarılabilme olanağının olmasıdır. Literatürdeki çalışmalar öncelikle stentin çıkarılabi-lir olmasının avantajından bahsetmektedir(3, 4). Çıkarılabilir stentler kalıcı stentlererde ol-duğu gibi çok sıkılıkla özofagus darlıklarında kullanım alanı bulmuştur.

Herhangi bir komplikasyon oluştugunda stentin çıkarılabilir olması belki de artık kalıcı stentlerin kullanılmasını azaltacaktır. Çıkarılabilen stentlerin, kalıcı stentlerin kullanıldığı her türlü endikasyonlarda kullanıldığı çalışmalar yapılp, etkinliğinde bir fark bulunmazsa söz konusu stentlerin kullanılması öncelik kazana-cak gibi gözükmektedir (4, 5).

Çıkarılabilir stentlerin en önemli dezavantajının başında, kalıcı stentlerle karşılaşıldığında maliyetinin halen yüksek olması ifade edilebilir.

Çıkarılabilir stentler hakkında uzun süreli takip ve yüksek hasta sayımız olmamasına rağmen, bu stentleri belirtilen endikasyonlarla uyguladığımız ilk üç hastada, gerek ilk uygulama sırasında ve gerekse işlem sonrası yaptığımız takiplerde önemli bir sorunla karşılaşmadık. Akşine ilk uygulama sırasında stentin yerini değiştirebiliyor olmamız bize uygulamada önemli bir güven hissi ve büyük esneklik sağladı. Ancak elbette ki daha güvenilir sonuçlara ulaşabilmek için daha çok sayıda hasta ve daha uzun süreli takibe ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz.

Kaynaklar

1. H Y Song, S I Park, H Y Jung, S B Kim, J H Kim, S J Huh, T H Kim, Y K Kim, S Park, H K Yoon, K B Sung Y I Min. Benign and malignant esophageal strictures: treatment with a polyurethane-covered retrievable expandable metallic stent June 1997 Radiology, 203, 747-752.
2. Ho-Young Song, Hwoon-Yong Jung, Seung-Il Park, Sung-Bae Kim, Deok Hee Lee, Sung-Gwon Kang, Young Il Min. Covered Retrievable Expandable Nitinol Stents in Patients with Benign Esophageal Strictures: Initial Experience. November 2000 Radiology, 217, 551-557.
3. Chang Jin Yoon, Ji Hoon Shin, Ho-Young Song, Jin-Oh Lim, Hyun-Ki Yoon and Kyu-Bo Sung. Removal of Retrievable Esophageal and Gastrointestinal Stents: Experience in 113 Patients AJR 2004; 183:1437-1444.
4. D.E. Low R.A. Kozarek. Removal of esophageal expandable metal stents . Surg Endosc, 17:990-996, 2003.
5. Chi Zhang, Ju-Ming Yu, Guo-Ping Fan, Cheng-Ren Shi, Shi-Yao Yu, Han-Ping Wang, Li Ge, Wei-Xing Zhong. The use of a retrievable self-expanding stent in treating childhood benign esophageal strictures. Journal of Pediatric Surgery, 40:501-504, 2005.